

೪. ವಚನಗಳ ಭಾವಸಂಗಮ

ಜೇಡರ ದಾಸಿಮಯ್ಯ, ಮಡಿವಾಳ ಮಾಚಯ್ಯ, ಮುಕ್ತಾಯಕ್ಕ ಮತ್ತು ಸತ್ಯಕ್ಕ

– ವಚನಕಾರರು

ಪ್ರವೇಶ : ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ೧೨ ನೆಯ ಶತಮಾನ ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯವಾದದ್ದು. ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತಗೊಳಿಸಿದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರ. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾನುಭೂತಿ, ನಿವೇದನೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟ ದೇವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅಂಕಿತನಾಮನನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ವಚನಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದ ಕಾಲವಿದು. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣೆಂಬ ತಾರತಮ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಹಲವಾರು ಮಂದಿ ವಚನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜೇಡರ ದಾಸಿಮಯ್ಯ, ಬಸವಣ್ಣ, ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು, ಚೆನ್ನಬಸವಣ್ಣ, ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ, ಮಡಿವಾಳ ಮಾಚಿದೇವ, ಮುಕ್ತಾಯಕ್ಕ, ಸತ್ಯಕ್ಕ ಮೊದಲಾದವರ ವಚನಗಳು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೇರಳವಾಗಿವೆ. ಈ ವಚನಕಾರರ ವಚನಗಳನ್ನು ಅವರವರ ವಚನಾಂಕಿತದಿಂದ ಸುಲಭವಾಗಿ ಅದರ ಕರ್ತೃವನ್ನು ರಚನೆಕಾರರನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಅಮೂಲ್ಯ ವಚನಗಳ ಭಾವಾಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತನ ಪರೀಕ್ಷೆ, ಪರಿಶುದ್ಧತೆ, ಆಚಾರ-ವಿಚಾರಗಳು ಹಾಗೂ ಭಕ್ತರ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ನಡೆನುಡಿಗಳನ್ನು ಈ ವಚನಗಳ ಭಾವಸಂಗಮದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ಹರಿದ ಗೋಣಿಯಲೊಬ್ಬ ಕಳವೆಯ ತುಂಬಿದ
ಇರುಳೆಲ್ಲಾ ನಡೆದನಾ ಸುಂಕಕಂಜಿ
ಕಳವೆಯೆಲ್ಲಾ ಹೋಗಿ ಬರಿಗೋಣಿ ಉಳಿಯಿತ್ತು
ಅಳಿಮನದವನ ಭಕ್ತಿ ಇಂತಾಯಿತ್ತು ರಾಮನಾಥ

– ಜೇಡರ ದಾಸಿಮಯ್ಯ.

ಅಂಧಕಾರದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಚಂದ್ರನ ಪ್ರಭೆಯಾಯಿತು
ನಿಂದಕರ ನುಡಿಯಿಂದ ಏಡಿಸಲೈ ಶಿವಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರಭೆಯಾಯಿತು
ಅಹುದೆಂದಡೆ ಅಲ್ಲವೆಂದತಿಗಳೆವರು
ಕುತರ್ಕಶಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ಯಮಗತಿಗರ ಕೂಡೆ
ನಾನಾ ಜನ್ಮಕ್ಕೇರದೆ, ಶಿವಾಚಾರದ ಪಥವ ತೋರಯ್ಯಾ
ಕಲಿದೇವರ ದೇವ

– ಮಡಿವಾಳ ಮಾಚಯ್ಯ

ನುಡಿಯಲುಬಾರದು ಕೆಟ್ಟ ನುಡಿಗಳ
ನಡೆಯಲುಬಾರದು ಕೆಟ್ಟ ನಡೆಗಳ

ನುಡಿದಡೇನು, ನಡೆಯದಿದಡೇನು

ಹಿಡಿದ ಪ್ರತವ ಬಿಡದಿರಲು

ಅದೇ ಮಹಾಜ್ಞಾನದಾಚರಣೆ ಎಂಬೆನು ಅಜಗಣ್ಣ ತಂದೆ

— ಮುಕ್ತಾಯಕ್ಕೆ

ಲಂಚವಂಚನಕ್ಕೆ ಕೈಯಾನದ ಭಾಷೆ
ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹೊನ್ನುವಸ್ತ್ರ ಬಿದ್ದಿದ್ದರೆ
ನಾನು ಕೈಮುಟ್ಟಿ ಎತ್ತಿದೆನಾದರೆ
ನಿಮ್ಮಾಣೆ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಮಥರಾಣೆ
ಅದೇನು ಕಾರಣವೆಂದರೆ ನೀವಿಕ್ಕಿದ ಭಿಕ್ಷದಲ್ಲಿಪ್ಪೆನಾಗಿ
ಇಂತಲ್ಲದೆ ನಾನು ಅಳಿಮನವ ಮಾಡಿ
ಪರದ್ರವ್ಯಕ್ಕೆ ಆಸೆ ಮಾಡಿದೆನಾದರೆ
ನೀನಾಗಲೆ ಎನ್ನ ನರಕದಲ್ಲಿ ಅದ್ದಿ
ನೀನೆದ್ದು ಹೋಗಾ ಶಂಭುಜಕ್ಕೇಶ್ವರಾ.

— ಸತ್ಯಕ್ಕ

ಕೌಶಲ : ಓದುವುದು.

ಸಾಮರ್ಥ್ಯ : ಓದಿದ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚಿಸಿ ತಾರ್ಕಿಕವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸುವುದು.

ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ

ಜೇಡರ ದಾಸಿಮಯ್ಯ : ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ಹಿರಿಯ ಶಿವಶರಣ. ಯಾದಗಿರಿ ಸನಿಹದ ಮುದೇನೂರಿನವರು. ದಾಸಿಮಯ್ಯ ಪ್ರಥಮ ವಚನಕಾರರೆಂದೇ ಮಾನ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. 'ರಾಮನಾಥ' ಎಂಬ ಅಂಕಿತದಿಂದ ರಚಿಸಿರುವ ಇವರ ೧೫೦ ವಚನಗಳು ದೊರೆತಿವೆ. ಸರಳ ಮತ್ತು ನೇರ ನಿರೂಪಣೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ದಾಸಿಮಯ್ಯನವರ ವಚನಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೌಲ್ಯದಿಂದ ಜನಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಜೇಡರದಾಸಿಮಯ್ಯನವರು ಈ ವಚನದಲ್ಲಿ ದೃಢವಿಲ್ಲದ ಭಕ್ತಿ ಹೇಗೆ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮನದಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿ, ಹೊರನೋಟಕ್ಕೆ ದೇವರಲ್ಲಿ ಒಲವುಳ್ಳವನಂತೆ ನಟಿಸುತ್ತಾ, ಜನರನ್ನು ಮತ್ತು ಸಮಾಜವನ್ನು ವಂಚಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಕಟ್ಟ ಕಡೆಗೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಏನನ್ನೂ ಗಳಿಸಲಾಗದೆ, ತನ್ನಲ್ಲಿರುವುದನ್ನೂ ಕಳೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

*****